

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50 —
Egy hóra 1 — —

Egyes szám 4 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többesrű hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelntésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló udonság sora 50 kr.

Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Kéziratok nem adtnak vissza

Egy éhen haló megye.

Az persze csöppet sem tartozik az országos politikához, hogy ország-világ megbotránkozására, a tejjel-mézszel folyó Kanaán-nak híresztelt Magyarország egyik megyéje: Árvamegyében éhínség, éhínség pusztít. Talán még az oroszok insége is közelebről érinti a magyar kormány szívé, mint az, hogy egyik magyar megye népének nem termett kenyérre valója s nem is képes semmi módon a kenyerét megkeresni.

A hazai közönség könyörületéhez fordul eme nyomorult megye segélyért és a közönség kétségkívül tehetségéhez képest némiképp hozzá fog járulni eme szerencsétlenek segélyezéséhez. Hanem a kérdés az: szabad-e előfordulni annak, hogy olyan, általában jó középtermésű évben, mint a felfolyt volt, nyilvánosan az irtalom segélyéhez legyen kénytelen fordulni az az egyetlen megye, melynek mi termése volt s ennek folytán a megélhetés eszközeivel nem rendelkezik?

Valóságos botrány és szégyen, ha oly szegény ez az ország, hogy egyetlen megyéjének éhínsége miatt könyöradományok gyűjtéséhez kell folyamodniok a megye vezetőinek!

Persze tudják ezek a vezetők, hogy a segélynek nálunk ez az egyetlen útja, hogy az ország több százmilliósi költségében nem akad fedezet olyan szomorú eshetőségre, mint érte most Árvamegyét és érhet jövőre egy más vidéket.

Mindenre van nekünk pénzünk, csak arra nincs, hogy a népen segítsünk, mikor bajban van. Van nekünk pénzünk különösen a közös hadseregre és ha füst nélküli löport próbálgatnak katonáék, — egy nap alatt elfűstölök azt, amivel Árvamegye éhen haló népét egész télen át gazdagon el lehetne látni munkával, élelemmel, vetőmaggal s nem kellene az anyáknak kétségbeesniök éhenhaló gyermekeik tetemei fölött.

Ami pedig különösen azt illeti, hogy Szapáry Gyula gróf, mint kormányelnök és belügyminiszter most, amikor éppen

a felfolyt választásoknál lélekvasárlásokra ott sok százezreket szórattott el, — nem tud egy megye népén segíteni: az igazán siralmas bizonyosága annak, hogy kik és mint kormányozzák ezt az országot!

Dicsekesznek vele, hogy sok millióra menő fölösleget mutatnak ki évek óta az állami zárszámadások, hogy a közjólét folytonos emelkedése következtében az adók bőven befolyának, és ime az éhenhaló Árvamegyén nem tud segíteni a pénzben dúsuló kormány, sőt még az is lehetséges Szapáryék alatt, hogy abban a nyomorúságteles megyében is csak úgy hajlják be és nyuzzák az adót most is, mint bárhol egyébütt. Mert hisz az öröklött bölcs rendszer nálunk, hogy az inség, nyomorúság, kenyérhiány nem ment föl senkit az adófizetés alól. Az utolsó párnáját és üres zsákját is elárverezik a szegény embernek adó fejében és nincs kizárva a lehetősége annak sem a mi pénzügyigazgatónak címzett adóbasáink szivtelensége mellett, hogy ami adományforintot Árvába elküldenek, arra ráteszi kezét a mindent elnyelő fináncz.

És mégis azt akarná a kormány, hogy ragaszkodjanak hozzá és a képviselőjelöltjeit választzák meg. Mintha krisztusi türelmet várna a néptől, melyet követel hajgál és amelyet csak öt évenként egyszer környékez meg jó szóval, ígérettel, vagy ha az nem foganatos, preszióval és pénzzel.

A választások előtt kellett volna följajdulnia az éhező Árvamegyének, eme napokon szánóbbnak mutatta volna magát a miniszterelnök. De persze a választások előtt szépen elitkolta az ottani hitvány főispán is megyéjének rettentő inségét, — mert még talán olyan kegyetlen hang is emelkedett volna a fizetett lapok kormánydicsőítő himnuszaival szemben, hogy ahol száz meg százezer választót tudnak etetni-itatni, ott egy nyomorúságban gyöttrődő megye éhenhaló népe számára is kellene jutni legalább egy kis száraz kenyérnek.

Ne ócsároljuk az orosz kormány tehetetlenségét s szivtelenségét az éhínség

által sujtott roppant kiterjedésű vidékek szenvedéseivel szemben, ahol harminc-nyolcvan millió ember segélyezéséről kell gondoskodniok. Ime nálunk csak egy megyének nem termett egyik évben semmije s gr. Szapáry bölcs kormányzata s atyai gondoskodása mellett, annak az egynek is a szó legborzasztóbb értelmében: éhen kell pusztulnia!

A képviselőház bizottságaiból.

A képviselőház állandó igazolási bizottsága s bíráló bizottsága, a házszabályok értelmében, tegnap délelőtti tíz órára alakuló ülésre voltak összehívva. Az állandó igazolási bizottság megválasztotta enökének: Vadnay Károlyt, jegyzőjének Széll Akost. A bíráló bizottság következőleg alakultak meg: 2. bíráló bizottság: elnök Perczel Dezső, jegyző Sudnay Béla; a Sima Ferencz választása elleni kérvény előadója Beksic Gusztáv, a Pulszky Ágost választása elleni Mikó Árpád. A 3. bíráló bizottság: elnök Latkóczy Imre, a báró Atzél Béla választása elleni kérvény előadója Dókus Ernő. — A 4. bíráló bizottság: elnök Hegedüs Sándor, jegyző s a Pugly János választása elleni kérvényének és Mo'nár József kifogásolt megbízó levele ügyének előadója Konkoly Thege Sándor. — A 6. bíráló bizottság: elnök Darányi Ignác, jegyző s az Arany László választása elleni kérvény előadója Kabos Ferencz. — A többi bíráló bizottság tagjai nem jelenének meg az ülésen határozatképes számmal, — nem alakultak meg.

Örömhír!

Összhangzó jelentések érkeznek hozzánk, — írja a »Budapesti Hírlap« — hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter már legközelebb kilép a kabinetből. A válság megérett, a minisztertanács ismételve foglalkozott vele: Fejérváry b. többé nem marasztható. Csupán utóda felől kell a döntő köröknek megállapodni s a költségvetés tárgyalásakor a honvédelmi tárczát már ez képviseli. Aligha lep meg bárkit is az országban Fejérváry báró ez elhatározása. A véderő-vita óta következett események: a fekete-sárga jelzölőbő ügye, az Uzse-lácz-kérdéssel kapcsolatos parviadal, az ügyészségnek ebbe beavatkozása, a bíróság egyik tagjára idézett kormányintelem a katonai és polgári becsület fogalma közé tett egyenlőségi jel miatt, a Jellasi-tüntetés alkalmából mondott szavak stb., Fejérváry Géza báró helyzetét a törvényhozásban nehezé, a budavári képviselőválasztás szabálylatlan lefolyása után pedig kinossa s a kabinetre nézve terhéssé tették. Ugy vagyunk értesülve, hogy általában

szakitni akar a politikai pályával s a csapatokhoz kíván visszatérni, melyek élén ifjkorában tehetsége első sikereit aratta, mint vezérkari tiszt. Kombattans akar lenni újra, rangjához mért vezéri állásban, csapatparancsnokká kinevezését kérte a királytól s már legközelebb valamelyik hadtest élére állítatik. Visszavonulását — úgy halljuk — a budavári képviselő-mandátum foltjai tették aktuálissá. Benn a kabinetben kísérletet sem tesznek többé Fejérváry b. marasztására. Csak az iránt léteznek kontroverz nézetek, vajjon utódát a civil-politikusok vagy a hivatásos katonák sorában keressék-e. A kormánypart vezérkarának egy része hajlik ama nézet felé, hogy elég volt a miniszteriumban az uniformisból, mely már annyit kellemetlen jelenetet idézett elő a ház vitaiban, lévén egy katonaminiszter érzékenyebb is, merevbb is a fölvetődő hadsereg-kérdésekben, mint egy polgármiszter. A többiek ragaszkodnak ahhoz, hogy a honvédség kormányzatát jövőre is hivatásos katonának kell ellátni, úgy a honvédség katonai szellemére s szervezeti fejlődésére való tekintetből, mint a mai fejevéré kékeállapotra s egy beüthető nagy háboru eshetőségére való figyelemből.

BELFÖLD.

Márczius 15 és a fiatalság. Márczius 15-ét Budapesten nemcsak az egyetemi ifjuság, hanem a középiskolák fiatalsága is meg fogja ünnepelni. A mozgalom indítóit az Ifjú Magyarország szerkesztőségét kérték fel az ünnep rendezésére. A szerkesztőség örömmel teljesítette kérésüket.

A pótválasztások. Polónyi Géza szobozló képviselő lemondott a szolnoki mandátumáról. Szolnoki függetlenségi és 48-as jelöltül Justh Gyulát léptették fel. — A csornai kerületből, a mely Csávolszky Lajos kerülete, küldöttség járt Lukáts Gyulánál, hogy neki felajánlja a jelöltséget az esetre, ha Csávolszky netalán nem reflektálna e kerületre. Lukáts Gyula kijelentette, hogy csak az esetben volna hajlandó a jelöltség elfogadására, ha Tóth Antal nem lépne fel. Több lap szerint a csornai kerület függetlenségi 48-as jelöltje Törös Kálmán, pártunk e kitűnősége lesz.

Vasvári Pál siremléke. A márcziusi napoknak ünnepelt fiatal szónoka, Vasvári Pál, mint a Rákóczi-szabadságsapat parancsnoka tudvalevőleg Erdélyben, a gyalui havasok között vértelt el ugyszólván egész csapatával, melyet a lázadó oláh hordák megrohtak. A 48—49-diki történelmi lapok czimii kolozsvári folyóirat most gyűjtést indított ama hely méltó megjelölésére, hol Vasvári és katonái közös sírban nyugosznak. Főlemlíti az idézett lap ez alkalomból azt is, hogy a hava-

Vagy egy jó félőráig tartott az építkezésük. Ez új épület ugyan nem felelt meg a tervüknek, mivel leginkább egy nagy, formátlan koporsóhoz hasonlított, de azért mégis jobb volt a semminél, legalább fedél alatt voltak. És mikor este bekéssen hazatárorogtak, legalább volt hová lehajtaní fejüket.

Alig szenderedtek el, alig kezdtek horgytogni, az átellenes épületből egy férfi lépett ki. Óvatosan tipegett az új épület felé, hallgatózott egy darabig, majd a vitnyillő legfelsőbb, messzire kinyuló mester-gerendájára egy tablácskát akasztott fel, a melyre, mint a napvilágnál másnap olvasni lehetett, ez volt felírva:

Osptale degli incurabili*)

No várj te gonosz talianus!

(Folyt köv.)

A debreczeni disputa.*)

Irta: Dr. Kardos Albert.

(Folytatás.)

Mélius Péter a debreczeni közönség előtt fölösleges ismertetni, Debreczen tulajdonképen első szuperintendensének, a hely. hitvallás leg-erősebb — és mondhatni legmagasabb bajnokának, a tisztántuli ev. ref. egyház megalapító szervezőjének emléke örökké él e város falai között, hol épen az idén lesz husz éve, hogy halálának háromszázados évfordulóját egy tudományos munka ujította meg, nt. Balogh Fe-

*) A javíthatatlanok (gyógyíthatatlanok) menhelye, kórháza. Az átdolgozó megjegyzése.
*) Felolvasta szerző a »Csokonai kör« febr. 26 ki felolvasó-ülésén

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

A trhan-ok.

— Jan Neruda genre-képe. —
Átdolgozta: Ifj. Mórtöz Pál.

(Folytatás.)

A mérnök ur senkitől sem tagadta meg a lécezet és deszkát, adott mindenkinek annyit, a mennyire ép szüksége volt. Egynemelyik csak néhány czölöpöt vert le, s azt fonta körül vesszővel: ezek az ugynevezett nyaralók voltak. Mások a számítóbak, már a télhez is hozzákészülöttek, valami gödörszerű mélyedést ástak s annak a két végébe ágasokat vertek le, erre jött aztán a deszka, a föld, a szalma-tető, melyen még valahol egy kis ablakocska és ajtó is volt. Mindenesetre alacsony házikó! De azok az emeletes magasságu házak, az ó sokféle fajta lakóikkal meg olyanok, mint a teboldyák! Az igaz meglegedés különben a kunyhókban is ellakik!

Azonban e házak belseje nem mindenütt egyformán selejtes. Ahol nő is lakik, azt mindjárt meg lehet ismerni. A padlás ki van festve, a czölöpök, ládák, ajtók tisztára mosvák, a fekvő helyekül szolgáló szalmaszakok, takarók mind a legnagyobb rendben elrakva, a padlót keményre dörgölték ki, a korsók, tányérok, tála fog tiszták, a falakon még tükör is van, sőt fogas gyanánt egész sor szeg van azokba beverve.

E kis szobácskában mindig volna a házi-asszonynak valami tennivalója, de nem igen van érkezése arra, mivel kint van legtöbbnyire ő is a munkánál, és segít az emberének. — Hogyha aztán több férfi — hatnál azonban soha sem lehet több, mivel már azok veszekednének — áll össze közös munkába, akkor a soros háziasszony mindig otthon marad és főz a

többiek részére is. Az vigyáz ilyenkor a gyermekekre is, kiknek egy viskó sinosen hiányában. Mert oly szapora népség ez a trhan, mint a — patkány!

Már készen van a falucska. Viskók, lomb-sátorok, barakkok — természetesen igen festői rendellenységben, de mégis telepítvény az! Leginkább hasonlít e táborocska azokhoz a községekhez, melyeket, a mesés országokban, egy éjszaka alatt építettek a gyémánt-keresők vagy aranyászók. A község feje természetesen a mérnök ur. Sőt már neve is van a községnek. »Ausztráliának« nevezték el. Hiába keresné a térképeken kíváncsi olvasó! Hirtelenül bukkant fel a tengerből az, s hirtelen súlyd ismét abba vissza, mint a csendes Oceán vulkánikus szigetét.

Hogy valyon ki keresztelte e tatárfalut »Ausztráliának«? Bizonyára csakis valami genialis ember, azok értenek az ilyesmihez. De a trhan sincs soha hiányában a gondolatoknak, semmiből alkot ő egész gondolatvilágot!

Hogy Ausztráliában elég sok a valódi trhan, azt mondani sem kell, de a két leg-valódiabb mégis csak az, a kikkel mi ép meg-érkezésekkor, találkoztunk.

Az a vászon zubbonyos Komarek Ferencz, és a másik, a hosszú kabátos Schneider Jankó. Még azt is megemlíthetjük, hogy Komarek fedezte fel először azt, hogy »itt minden ép ugy van, mint Ausztráliában.« Komarek ugyan nem volt soha Ausztráliában, de annyira nagy benne a költői sejtelen, mint, hogy hasonlatot mondjunk, talán Schillerben volt. És ha már így Komarek nevet adott a községnek, akkor a költői tehet-ség Schneider meg ékes versben énekelt meg azt. Már az első hetben kész volt fura dalával:

A mesés Ausztráliában
A csészát négy tetű hu z.,
Az ötödik pedig hátúról
Egész dühhel tasztja!

sok lakóinál számos fegyver, öltözet, emléktárgy található ma is, melyeket a hősök holttesteiről szedtek le; kívánatos volna e tárgyak felkutatása és összegyűjtése is.

KÜLFÖLD.

Királyunk nem megy Szerbiába.

Egy bécsi távirat szerint irányadó körökben mit sem tudnak arról, hogy a király a pécsi és horvátországi hadgyakorlatok alkalmával viszonyozni szándékozik Belgrádban a szerb király ischli látogatását.

Az ifju csehok mozgalma. Az ifju cseh választói körökben nagy izgatás folyik a végett, hogy tömeges tiltakozások intézzenek a tartománygyűléshez a kiegyezési törvény aktiválása ellen. A tartománygyűlés jövő pénteken tartja első ülését s ebből az alkalomból számos tiltakozást fognak a ház asztalára tenni. A kiegyezési akciózt hivatalos körökben is meg-hiusultnak tekintik.

Merényleti hírek. Pétervár, febr. 29. Konstantin nagyherceg halála óta folyton merényleti hírek vannak forgalomban, a minék alaposságát a számos elfogatás is bizonyítja. Diákokon kívül sok tisztet is elfogtak. A merényletet állítólag a nagyherceg temetése alkalmával akarták elkövetni a czár eleje ellen. Két tisztnek ugyanakkor történt öngyilkosságát is e merénylettel hozzák kapcsolatba. Késztelen, hogy a forradalmárok közt ismét igen élénk a mozgalom. Ujabbán is számos kompromittáló iratot találtak, melyek miatt letartóztatások is várhatók.

A pártokról.

Amely ország szabad, független s nemzeti önkormányzattal bír: ott a szabadelvűség követelménye és a szabadság jogánál fogva kell lenni pártoknak, aminthogy vannak is. Ha párt van, van küzdelem is.

Angliára szokás hivatkozni a pártok versenyé tekintetében s erősen állítják a hivatkozók, mily roppant összegek azok, melyeket a választók s vezetők pártérdekeik győzelemre emelésére fordítanak. Szerintem téves az angol választási költségekre hivatkozni. Ott a pártköltségekre a közkincstárból, egy fillér sem adatik vesztegetés czéljából, a kiadásokat a dusak fedezik. Angliában a pártok nem a haza, a nemzet fenállása és biztosítására működnek, gondolat sincs ott, hogy a haza függetlenségéért kellene pártot alakítani. — A haza szabadsága, függetlensége minden pártnak sérthetetlen szent oltára. — ott a nemzet egy, egy test, egy szív, egy lélek. A belügyi tárgyak azok, melyek különféle pártnézeteket idéznek elő.

Hazánkat e tekintetben Angliával tenni hasonlatba nem lehet, — hazánkban egészen más körülmények vannak, melyek eléggé ismeretesek, ki hazánk állapota felől öntudatos ismerettel bír, annak felesleges az okadatolásra szorítkoznom.

Hazánk az Álmosossal tett vérszerződési alpnál fogva alkotmányos állammá lett. Igaz, századokon át rendi alkotmányos, de mégis független nemzeti alkotmányos ország. A népek csak egy része bír, a nemesség alkotmányos jogokkal, mely jogokat a 48-iki törvény

lelkesséssel terjesztett ki magyar hazánk mindenféle nemzetiségű és vallású lakosaira.

Hogy hazánkban mint minden alkotmányos országban szüntelen voltak, sőt dultak pártok: elvitáztatlanul bizonyítják hazánk történetének lapjai, lájuk azokból, mily erős, szilárd és hatalmas volt mindég a nemzeti független párt. Tartsunk rövid szemlést, — nem a rég mult századokból hozok fel példákat. A 15-ik században tűnik fel az erős nemzeti független párt, mely Mátyást, — a halhatatlan Hunyadi János fiát ülteti a magyar királyi székbe, mely a legfényesebb és legdicsebb és ragyogóbb vala Európa királyi székei között. Ott van a 16-ik század elején Zápolya János, kit a független magyarpárt ajándékozott meg királyi jogarral s tűzött koronát fejére.

A 17-ik században Boeckai István, Bethlen Gábor, Rákóczi György erdélyi fejedelmek fellépésének alapjai a magyar haza függetlensége és a vallási egyenlőség voltak.

Történeti példa előttünk az 1723-ik országgyűlés, melynek lefolyása bizonyítja, hogy a pragmatica sanctio, mily erős ellenküzdelem mellett emelkedhetett érvényre.

II. József törvényellenes kiadott rendeletei ellen, mely forrongással kezdett nyilvánulni a független hazaszeretet, — csak halála előzte meg a kitörést hazánk alkotmánya megvédésére.

Nyitott könyvként áll előttünk az 1848—49-iki függetlenségi törekvés, lelkes küzdelem, dicsőséges harc, mely csak idegen tulerő által volt elnyomható.

Itt van az 1867-iki nagy küzdelem, itt két nagy párt állott szemben egymással. Az eredmény ország, világszerte tudva van, erről tehát kimerítőben nem is tárgyalok.

E felhozott néhány történeti példák igazolják, — mily nagy, erős és hatalmas volt a nemzeti szabadság és függetlenség érzete magyar hazánk minden fiaiban.

Ha párt van, kell lenni annak vezetőinek és lelkesítőinek is. Mert minden egyes szavazónak nincs kimerítő ismerete a tárgyak felől, hallgatniok kell tehát vezetőik szavára. Anynyit azonban kell tudniok a választóknak, — az eldöntendő kérdések a haza javát, avagy kárát tárgyalják-e. Hogy tehát a nép önfelfogása szerint szabadon, függetlenül szavazhasson — nem etetés, itatás vagy pénzért — illo ismerettel kell birnia a haza ügyeiről és tisztá, megvesztegethetlen erkölcsi jellemmel.

A legközelebbi választásokból úgy látszik, hogy szavazó polgáraink legnagyobb részének nincs fogalma, ismerete hazánk jelen körülményeiről.

Vajmi czélszerű lenne e végből, ha hazánk pártjairól, rövid, mindenki által könnyen megérthető kifejezésekkel egy füzet készítenék, olesó áron adatnék, melyből népünk tájékozást, ismeretet szerezhetne a hazai pártokról és azoknak czéljairól.

Keszi Hajdu Lajos.

rencz kollégiumi theologiai tanár urnak egyháztörténelme.*

Azonban ellenfele sem kisebb érdemű ember és talán még érdekesebb alakja az oly sok nagy férfival dicsekedő XVI. századnak. Dávid Ferencz nemcsak azért híres, mert korának egyik legnagyobb tudósa, a ki hetven esztendőnél hosszabbra terjedő életében tömörkedé vallásos munkát bocsátott közre, nemcsak azért, mert nagy hatásánál fogva, a XVI. század legkiválóbb szónokának kell tartanunk, hanem főként azért, mert életének folyása ifjúságától agkoráig megtestesíti előttünk a magyar reformáczió egész történetét első föltűnésétől fogva a legtulzóbb irány kezdetéig.

Midőn Luther a wittenbergi templom ajtajára kiszegte amaz emlékezetes 95 tételt, a mi Dávid Ferenczünk, e szegény verga fia mint jámbor pappövéndék valamely püspöki szeminarium sötét kis czellájában tanulgatta a középkori theologia dogmáit; midőn pedig erdélyi száz ifjak hazánkba is elhozták Luther híret és tudományát, ugy a mohácsi vész fáján — Dávid Ferencz, mint kolozsvári buzgó plebánus szolgáltatta a misét és az utolsó kenetet katholicus hiveinek. De alig ösmerekedett meg az új tanokkal, ledobta magáról a reverendát, megszüntette a latin misét és hatásos magyar predikációval, ajtatos énekeivel csakhamar lutheránus hitre térítette Kolozsvárnak majdnem minden magyar és német lakosát.

Tudománya és tehetsége oly nagy tekintélyre juttatták, hogy az erdélyrészi ma-

* Balogh Ferencz: A magyar protestáns egyház-történelem részletei a reformáció korától jelenig. Debreczen. 1872 Mélius Péternek háromszázados emlékére.

gyar lutheránusok öt választották püspökké. De e kiváló állásban sem hagyta megnyugodni a vallásos kétség, a mely a mint egyszer megindította gyermek és ifjúkori meggyőződésében, ellenállhatatlan erővel és vas következéssel ragadta tovább és tovább.

Erett férfiú korában megismerkedik Kálvin műveivel, azonnal hívőül szegődik, vitába bocsátkozik addigi hitorsosával, a nagyenyedi disputációban Mélius Péter segítségével legyőzi a lutheránus vallástételhez ragaszkodó szavazókat, magyar hivat pedig János Zsigmond fejedelemmel együtt maga után vonja Kálvin meggyőződésére. Azonban öt év sem telik el és ime Mélius meg Dávid, a két szükséges fegyvertárs mint elkeseredett ellenségek állanak egymással szemben, mert Dávid Ferencz már a kalvinizmust is messze hagyta. A fejedelmi udvarba ugyanis egy olasz orvos vetődik, a ki Dávid Ferenczet beavajta a Socius tanaiba, melyeknek Dávid annyira meghódol, hogy megtagadja Luthert, megtagadja Kálvint, megtagadja a szentháromságot, unitáriussá lesz és így megállapítja a legegyszerűbb reformált vallást, az Erdélyben maig is virágzó unitárius felekezetet. Sőt hogy csodálkozásunk teljes legyen, élte utolsó éveiben még Krisztus istenségét is megtámadta és így utját egyengette a magyar reformáció egyik legérdekesebb jelenségének, a vallásos énekeiről és százados szenvedéséről híres, székely szombatosszektának. Mindenben pedig az ő szellemi felsőbbiségét és szóbeli tehetségét kell leginkább bámulnunk, melylyel a lelki fejlődés és a vallás-változtatás e hosszú úján maga után tudta vonni nagyszámú hivat, nemcsak a műveletlen népet, hanem magát a fejedelmet és az udvar legfőbb embereit is, a kik csak akkor hagyták el, midőn már Krisztus istenségét is megakarta velök tagadtatni.

Határidő-naptár.

Márcz 2. Próbabál a Margit-fürdőben.
Márcz 3. Dalestély a »Bika«-szállodában.
Márcz 4. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának havi ülése.
Márcz 5. Az evangélikus filléregylet theaeestélye a »Bika«-szállodában.
Márcz 6. Vásártéri vasut r. társaság közgyűlése.
Márcz 6. István-malom r. társ. közgyűlése.
Márcz 6. A torna-egylet házi versenye.
Márcz 7. »Debreczen« nyomda r. társaság közgyűlése.
Márcz 12. Az izraelita nő-egylet jelmez-bálja a Bika-szállodában.
Márcz 13. Függetlenségi kör közgyűlése.
Márcz 13. Debreczeni első takarékpénztár közgyűlése.
Márcz 13. Iparos kör közgyűlése.
Márcz 14. Sajtóper.
Márcz 15. Emlékkönyv a főiskola udvarán.
Márcz 15. A honvéd-egylet táncvígalmá a Margit-fürdőben.
Márcz 28. Comenius-ünnepély a főiskolában.
Márcz 28. Sajtóper.
April 16. Női házi-ipar és kézi munka-kiállítás megnyitása a nőegyleti árházban.
April 23. és 24. Löversenyek Debreczenben.

Ujdonságok.

* **Hamvazó szerda.** Vége van a farsangnak! Hála-istennek, hogy vége van! — sohajják megkönnyebbülten a sok lányos apák — mert még egy ilyen hosszú farsang és mehetünk zabot hegyezni Árvamegyébe, ha ugyan lenne még zab is ez árva megyében! Hát szó a mi szó, — de csakugyan sok mulatság volt az idej farsangon, melyeket méltán megemlékeznek azok, a kik a bál kiadásokat fedezik, de meguntuk mi magunk is, kik anyai bál reklám gyötrelmeim mentünk keresztül! És az hinné talán valaki, hogy hamvazó szerdával most már vége van a mulatságoknak? Dehogy! Most következnek a bójti farsang s már is egy csomó mulatság van kitűzve a bójtre. Midőn ezek véget érnek, jönnek a majálisok. — Táncozunk és mindig tánczolunk, aztán panaszkodunk, hogy nincs pénzünk. Magyarországi vigalom színhelye, éppen most van a táncnál ideje! Ha annak a temérdek pénznek egy tizedrészt, melyet Magyarország — különösen Debreczen népe — eltánczol, irodalmi czélokra fordítanak: nem fordulna többé elő — árva-megyei inség! Dehát önzök vagyunk, haszontalan mulatságokra milliókat fecsérlünk, míg kulturális és jótékony czélokra csak fillérek jutnak. Ezért szegény Magyarország s így nem segít rajtunk száz Wekerle sem! De ne predikáljunk tovább, csak egyszerűen konstataljuk, hogy hamvazó szerda érkezett s a szeszélyes természet játéka következtében hamvazó szerdából h a v a z ó s z e r d a lett. De miért ne bolondoznék az idő is, mikor az emberek anynyi boldogságot követnek el?!

* A farsang utolsó mulatsága.

Az öreg »Bika« diszterme az idej farsangon tegnap nyit meg utójára, magába fogadva Debreczen város közönségének díszét, e mulatság csak visszhangja volt az elsőnek, — s elmúlt ez is, hogy helyébe közel egy évig az emlékezés magasztos ábrándjai lépjenek. A kik tegnap a debreczeni »elite« közönség »Batyubál«-ján részt vettek, feledhetlen emléket visznek magukkal, azt szívük nagy tárházába rejtve el s törülhetlen emléket hagynak ott: gyenge, tánczratermett lábuk nyomait. A tánczot szokáshoz híven kedélyes »mutyi« vacsora előzte meg, mely gazdag mindenféleségéről volt

E nagy tudományú és fényes elméjű férfiúval kell Méliusnak a lehevesebb harczot folytatni, mert Dávid Ferencz részéről fenyegette a legnagyobb veszély az egész kalvinista egyházat, sokkal nagyobb, mint a minőt a lutheránusok vagy akkoriban a katholicusok támaszhattak volna. E férfiú ellen küzdött Mélius szóval és tolla, számos vitában és még számosabb munkában lehevesebben a már említett gyulaférvári disputáció alkalmával. Viszont az unitáriusok is Méliust tartották legerősebb ellenfelüknek, benne láták a kalvinizmusnak azon szilárd bástyáját, melyen mindannyiszor megtört az unitárius hódításnak ostromló áradata. Mindenkép ő akarták legyőzni, mert tudták, hogy az ő buktával ellenállás nélkül hódolnak meg Kálvinnak az erdélyi fejedelem alá tartozó összes hivat az unitárius hitelvek előtt. Nemcsak komoly vitákkal és vitázó iratokkal ostromolták, hanem a guny fegyvereivel is reátámadtak. A gunyba volt mártva az a toll is, mely a felolvasásom cziméül szolgáló iskolai drámát a »Debreczeni disputa«-t létrehozta.

E gunyirat, melyet csak alig egy évtizede ismer az irodalomtörténelem, nem a legjogosabban viseli a »Debreczeni disputa«-nevet, mert olyan hitvitáról, mely Mélius és Dávid között Debreczenben folyt volna, egyetlen egyházi író sem tud semmit. — Vitázott ugyan Mélius itt a debreczeni templomban is egy Arany Tamás nevű eretnek tudós ellen, de még 1561-ben, a mikor is Dávid Ferenczhez még hűségese bajtársaság kapcsolta. Azonban egymással szemben a két nagy férfiú csak Erdélyben állott, a Gyulaférvárt tartott többrendbeli disputációkban. — A sziműnek alapjául valószínűen az 1569. évi hitvita szolgálhatott, mely Méliusnak látszólagos

nevezetes. Ezután táncz következett s a fiatal-ság teljes másfél óráig rakta az első csárdást, jelet adva ezáltal, hogy »farsang« urnak ütött az utolsó órája. A zenét a Magyarj testvérek általánosan kedvelt zenekara szolgáltatta, mely a fiatal reménydus szivek várakozásának kitűnő és talp alá való játékaival teljesen megfelelt. Az első negyest két colonban 86 pár tánczolta. Tudósítónknak — ki egyik sarok páholyból örült a fiatal-ság fesztelen jókedvének* — tol-lába minden ott lévő asszony és szép leány bucsuzott s így sikerült a lehető legteljesebb névsort hoznunk. — Ott voltak: A s s z o n y o k: Bekény Péterné, Rásó Gyuláné, Dr. Sárvary Gyuláné, Györy Elekné, Vecsey Imréné, Baróthy Béláné, Kolbenhayer Kálmáné, Szöllössi Imréné (Földes), Nagy Elekné, Dr. Király Ferenczné, Sáhgy Gyuláné, Nyers Lajosné, Fetter Hugóné, Buzás Elekné, özv. Tóth Gyuláné, Tóby Istvánné, Géressy Kálmáné, Nászai Józsefné, Beér Kálmáné, Tüdös Jánosné, Csathó Ferenczné, Egri Kálmáné, Nyers Lajosné, Riekl Tóniné, Hoffmanné, Pajer Józsefné, Otrókocsiné, Balogh Imréné, Kálmánczhey Mórné, Laszgalterné, Abraham Lászlóné, Puky Gyuláné, Szunyogh Sándorné, Nánassy Miklósné, Danilovics Elekné, Hutiray Béláné, Pajer Józsefné, Dr. Nagy Kálmáné, Simonffy Gyuláné, Czégely Ferenczné, Györfly Aladárné, Vértessy Istvánné Marschalkó századosné, Lucci Örnagyné, Farkas századosné, Bay Istvánné, Mérey Ottóné, özv. Harsányi Sándorné, Riekl Ferenczné, özv. Király Józsefné. — Lányok: Bekény Ilonka, Tóth Irén, Marschalkó Erzsike, Szöllössi Margit és Clementine (Földes), Rásó Mariska, Király Agnes, Olesvary Ilona, Király Róza és Juliska, Laszgalterné Elza, Buzás Eszti és Böske, Beér Margit, Jerney Margit, Nászai Eliz, Czégely Vilma és Ilona, Simonffy Vilma, Abraham Irma, Tóby Pepi Király Ilona, Diennes Karola, Tüdös Erzsike, Dravetzky Amália és Anna, Borsos Róza és Katalin Otrókocsi Végh Emma, Jakob Mariska Kálmánczhey Irén, Bay nővérek, Bernáth Flóra, Ujhelyi Anna, Vértessy Agnes és Zsuzsika, Lucci Etelka Mérey Ottilia, Nyiri Irma, Csathó Ella, Hoffmann Margit, Saárvary nővérek, Vértessy Sarolta.

Szöszke.

* **Debreczen czimere.** A városi tanács Zellinger helybeli czimfestő által lefestette egy ügyes aquarell és egy tusch rajzban a város czimereit. A képek egyikét a polzármeister szobájában, másikat az elnöki titkár szobájában függesztették fel. A képek ára 64 ft.

* **A vágóhid építkezése** ügyében e hó 3-án d. u. ülésezik az építkezési ügyek intézésére kiküldött bizottság.

* **Jubiláló tanító.** Biky Ferencz tópei ev. ref. lánytanító (Biky Károly györgyteleki ev. ref. lelkész, tehetséges írő edes atyja) — mint lapunknak írják — e hó folyamán ünnepli meg tanítói működésének jubileumát. Méltán ünneplhet, mert a ki felszázadot tölt el a rögös tanítói pályán, azt az istenek nem gyűlölik, hanem szeretik. A tópei ev. ref. egyháztanács megtette az előkészületeket, hogy az érdemes agg tanító jubileuma méltó fényvel folyjon le. A mellett, hogy az egyháztanács részéről üdvözölni fogják őt, emléktárgyat is nyújtanak át neki. Vajjon Bihar megye főispánjának eszébe fog-e jutni, hogy a veterán tanítót legfelsőbb kitüntetésre ajánlja?

* **Az izraelita hitközségek anyakönyve.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter a megyei és a városi törvényhatóságokhoz az

*) Elég hiba, hogy nem tánczolt. Szerk.

vereségével végződött, mert János Zsigmond és Erdély legelőkelőbb emberei Dávid Ferencz és az unitárius vallás mellett nyilatkoztak.

Viselje bár joggal vagy jogtalanul a »Debreczeni disputa«-nevet, ez a szimű lényegesen keveset változtat; más czimmel is maradna annak, a minék szerzője szánta, a kalvinisták és kivált a Mélius ellen intézett sikerült gunyiratnak. — E tekintetben méltó párja a XVI. század többi iskolai drámáinak (Papok házassága, Igaz papság tüköre, Balassa Menyhért árutatása) azon külömbbséggel, hogy a többinek előadásáról mit sem tudunk, míg ezt unitárius körökben sokszor eljátszották, többek között. Választon is (Kolozsvár mellett), a miért az irodalomtörténet »Válaszati komédia«-neven is ösmeri.

Unitárius hallgatókra méltán tehetett nagy hatást, mert az unitárius hitelvek fényes győzelmet arattak benne, de találó gunyjáért, élénk párbeszédeiért, népies, néhol nagyon is nyers nyelvért még most is érdeklél olvasható, mint az talán a husz lapnál többre alig terjedő műnek itt közlendő rövid tartalmából is ki fog tűnni.

Nagy hatalomban, jólétben és kivált nagy elbizakodottságban székel a debreczeni hívek fölött Mélius Péter, — a kit a szimű eles gunyval folyton Péter pápának említi, valamint főb papjait is következetesen a római egyház körében használt méltóság czimekkel csufolja, nevezve az egyiket Cardinal Györgynek (valószínűen Czégledi György), másikat Vicarius Pálnak (valószínűen Thuri Pál), sőt még szolgálját is a kath. diaconusból készült Dekány névvel szerepelteti.

(Vége köv.)

izraelita anyakönyvi utó-lek közt kiletet intézter az izraelita anyama a tokat kiakönyvbe bevezetőknékteletet tőkötetés aztel mindenget beirni egyáltalánkönyvvezetőknélkül a 500 forint házasságra zonyitvány anyakönyvzigazgatásoly születanyakönyv idejében izraelita a zettek: a mindenkörzasság áltkönyvbe csak akkó vita tárgyásg határofolyamodás

* A polgári körtartja meg meg kellő az ülés.

Uj Palyi kö Szalai Folytán, egyetnek Szar tó Szalai Fepolgáros »polgári k művelődés

* A darab 5-6s V á d B i r e vagy elaján V á d P a n mert ez en

* A 15-én tarben. E b ruhás hó városunk a honvéd-in véd-egylet vannak, a k támogatás közönség b a n k pe czeni ho sznettel pénzintéz egyletől, dett, agg igyekszik

* elzölt t lopott a czáros p ros hidk ra s buz dalásai v lekedete renus e buzgólkó dett meg éjjel, a t tetni ere szer vala ezeltől v városi p mondotta sulya ter tárgyaka kerve ké lopott fá tesül. Ho moruan magat eg s ezt az vara azo lelki me

* Gábor es a szinhá san zajo

9 óra t a midő tűzet az bálózó

* mindazo tult ca eszközo s márcz 31-ig) Az edd folyan

* 9 óra t a midő tűzet az bálózó

* mindazo tult ca eszközo s márcz 31-ig) Az edd folyan

* 9 óra t a midő tűzet az bálózó

* mindazo tult ca eszközo s márcz 31-ig) Az edd folyan

* 9 óra t a midő tűzet az bálózó

* mindazo tult ca eszközo s márcz 31-ig) Az edd folyan

vetkezett s a fiatal-
az első csárdást,
rsang- urnak ütött
Magyar testvérek
szolgáltatta, mely a
rakozásának kitűnő
teljesen megfelelt,
nő pár tánczolta.
sárok páholyból
kedvének*) — to-
ny és szép leány
lehető legteljesebb
ak: A s z z o n y o k :
né, Dr. Sárváry
esey Imréné, Ba-
Kalmánne, Szöllőssy
né, Dr. Király Fe-
tercsy Imréné, Fetter
né, Tóth Gyuláné,
né, Nászái Józ-
s és Jánosné, Csathó
né, Nyers Lajosné,
Pajer Józsefné, Ot-
Kalmánchey Morné,
szlóné, Puky Gyu-
Nanassy Miklósné,
Beláné, Pajer Józ-
Simonffy Gyuláné,
Aladárné, Vértessy
abosné, Lucci ör-
Bay Istvánné, Mé-
Sándorné, Riekl
né. — Lányok:
Marschalkó Erzsike,
né, Földes), Rázó
svary Ilona, Király
né Elza, Buzás Eszti
né Margit, Nászái
né, Simonffy Vilma,
né, Király Ilona, Die-
Dravetzký Amália
né, Katalin Ötököcsi
né, Kálmáncheyheli
Flóra, Ujhelyi Anna,
né, Lucci Etelka, Mé-
né Ella, Hoffmann
né, Vértessy Sarolta.
Szászke.

ere. A városi ta-
festő által lefestette
busch rajzban a vá-
rket a polármester
ki titkar szobájában
ára 64 frt.

kezesi ügyében e
építkezési ügyek in-
B. Biky Ferencz té-
Karoly györgyte-
egés iró édes atyja)
— e hó folyamán
ésének jubileumát.
a ki felszabadot tölt
azt az istenek nem
A tepei ev. ref. egy-
keszülteket, hogy az
ma méltó fényrel
gy az egyháztanács
k őt, emléktárgyat
on Bihar megye főis-
táti, hogy a veterán
esre ajánlja?

községek anya-
ktatásiügyi miniszter
vényhatóságokhoz az
tánczolt. Szerk.

rt Janos Zsigmond
berei Dávid Ferencz
lett nyilatkozta.
nagy jogtalanul a
ez a szinmű lé-
más czimrel is
szerzője szánta, a
Melius ellen intézett
E tekintetben méltó
iskolai drámáinak
osság tüköre, Balassa
külömböszéggel, hogy
sem tudunk, míg
szokor eljártoktat,
is (Kolozsvár mel-
történet. Válaszati

ra méltán tehetett
arjus hitelvek fényes
de talaló gunyjáért,
és, nehöl nagyon is
is érdekel olvas-
lapnál többre alig
ő rövid tartalmából
tében és kivált nagy
a debreczeni hívek
kit a szinmű eles
panak említi, vala-
kezetesen a római
méltóság czimkeket
ket Cardinal György-
György), másikat
en Thuri Pál), sőt
diaconusból készült
dv.)

izraelita anyakönyvi ügyek rendezése, az anya-
könyvi utólagos bejegyzések és az izraelita fele-
lek közt köteendő házasságok tárgyában rende-
letet intézett. E rendelethez utasítja a minisz-
ter az izraelita anyakönyvvezetőket, hogy csak
is ama anyakönyvi esetekről szabad kivona-
tokat kiállítani, amelyek a rendes anya-
könyvbe be vannak vezetve. Az anyakönyv-
vezetőknél tilos a már egyszer bejegyzett té-
leteket törölni, kiegészíteni, vagy kiigazítani.
Köteles az anyakönyvvezető az anyakönyvi té-
tel minden egyes rovataba bejegyzendő szöve-
get beírni s ahelyett ismétlő jegyeket használnia
egyéltalan nem szabad. Amaz izraelita anya-
könyvvezető, aki hatósági születési bizonyítvány
nélkül a házasságra lépő feleket összeadja,
500 forintig terjedhető bírsággal sújtatik. Ha a
házasságra lépő, bármely okból, születési bi-
zonyítványt felmutatni nem képes, erről az
anyakönyvvezető jelentést köteles tenni a kö-
zigazgatási hatóságnál. Azon esetekben, midőn
oly születés, esketés vagy halálozás utólagos
anyakönyvi bejegyzetése kéri, melynek idejében
az illető anyakönyvi eset helyére nézve izraelita
anyakönyvek meg egyéltalan nem vezet-
tettek: az utólagos anyakönyvi bejegyzés
mindenkor megtagadandó. Az utólagosan há-
zasság által való törvényesítésnek az anya-
könyvbe való bejegyzése közigazgatási uton
csak akkor rendelhető el, ha a törvényesítés
vita tárgyát nem képezi. A közigazgatási ható-
ság határozatai ellen a miniszterhez lehet fel-
folyamodással élni.

A polgári kör közgyűlése. A
polgári kör évi rendes közgyűlése márcz. 13-án
tartja meg, vagy ha a tagok nem jelennek
meg kellő számmal, akkor 20-án tartatik meg
az ülés.

Új olvasókör a vidéken. Hosszu-
Palyi községben febr. hó 28-án, különösen
Szalai Ferencz és Erdei Imre buzgólkodása
folytán, a p o l g á r i k ö r alakult. — Az új
együletnek 107 tagja van. — A kör elnöke
S z á r t ó r y Dezső földbírtokost, alelnökévé
Szalai Ferenczet, jegyzőjévé Krecsmári Sándort,
pénztárosává Hadzsi Imrét választották. — A
polgári kör-nek igen szép célja van: a köz-
művelődés terjesztése ez.

A trafik. Bíró: Tehát beismeri, hogy 1000
darab 5-ös kúbat ellopott?
V á d l o t t: Beismerem.
Bíró: És mit csinált a szivarokkal, eladta,
vagy elajándékozta?
V á d l o t t: Nem, magam szittam el.
P a n a s z o s: Akkor visszavonom a panaszt,
mert ez ember eléggé bünhődött!

A honvéd-egylet bálja márczius
15-én tartatik meg a Margit-fürdő disztermé-
ben. E bál jövedelme tudvalevőleg a 13 egyen-
ruhás honvéd egyenruházata fordítatik, s
városunk közönsége mindig szívesen támogatja
a honvéd-egyletet abban, hogy az egyenruhas
honvéd-intezményt fentarthassa. Ugy de a hon-
véd-egyletnek még másnemű szükségletei is
vannak, nevezetesen számos olyan agg honvéd
van, a kik segélyre szorulnak s ily czézből is
támogatást vár és kér a honvéd-egylet a nagy
közönségtől. Az ipar és kereskedelmi
bank például 10 frtot ajándékozott a debre-
czeni honvéd-egyletnek, melyet ez hálás köz-
színnel fogadott. Reméljük, hogy a többi
pénzintézetek se feledkeznek meg a honvéd-
egyletről, mely a szabadságharc elszegénye-
dett, agg harcosait töle telhetőleg segélyezni
igyekszik.

Vezezőkő nazarénus. Karczagon
ezelőtt tizenöt évvel Sz. P. odaváló lakos el-
lopott a város anyagszeréből egy hatvan kraj-
czáros pallódeszkat meg egy negyven krajca-
zos hidkarfát. Azóta áttért a nazarénus vallás-
ra s buzgó nazarénus letére szörnyű lelki-
furdalásai voltak a tolvajlás miatt. Ez a rossz e-
slekedete mindannyiszor megháborította naza-
rénus elveiben, valahányszor az imaházban
buzgólkodni akart. Nagy lelki kínokat szenved-
tett meg éjjeli álmaiban is, legfőképp pnteken
éjjel, a mikor lelkét a gyehenna tüzetől emészt-
teti érezte. Hogy tehát lelki-furdalásainak egy-
szer valahára nyugtot és enyhülést szerezzen,
ezelőtt par hittel megjelent a városháznál a
városi pénztárnok hivatalos helyiségében s el-
mondotta, hogy az ő lelkét mily bűnáradat
sulya terheli, egyszersmind, miután az ellopott
tárgyakat már természetben vissza nem adja,
kérve kérte a városi pénztárnokot, hogy az el-
lopott fáért egy forintot vegyen át tőle kártéri-
tésül. Hogy a bűnhődése el ne maradjon, szo-
moruan és megtérő szívvél jelenté ki, hogy
magát egy forintnyi bírság megfizetésére ítélte,
s ezt az összeget szintén a városi pénztár ja-
vara azonnal le is fizette. Mindezek után nagy
lelki megnyugvással hazá távozott.

Letartóztatott csavargó. Péntek
Gábor csavargót tegnap este letartóztatták, mert
a színház előtt, részeg állapotban, botrányo-
san zajongott.

Kémény tűz ütött ki tegnap este
9 óra tájban a »Bika«-szállodában, éppen akkor,
a midőn a batyubál kezdetét vette. A kémény
tűzet azonban elfojtották, a nélkül, hogy a
bálozó közönség tudott volna róla valamit.

Értesítés. Van szerencsém tudatni
mindazokkal, kik Porcsalmy Gyula »Az elpuszt-
ult család« cz. művere nálam megrendelését
eszközölték, hogy a jelzett mű saját alatt van
s márczius hó folyamán (legkésőbb márczius
31-ig) minden t. megrendelőnek megküldetik.
Az eddigi késedelmeskedést is a napról-napra
folyton érkező megrendelések okozták; most
már azonban intézkedve van arról is, hogy a

nevezett munka oly számban nyomattassék,
hogy raktáron is minél nagyobb mennyiségben
kapható legyen. Megrendelések eszközölhetők
alantírtán. (Egy példány ára 60 kr., diszkótes-
ben 1 frt.) H.-Böszörmény, 1892. márczius 1.
S z a b ó Ferencz kiadó.

Egy természeti kincs. Ott a hol a
természet Magyarország fővárosa környékén
oly számos szépséget fejt ki pazar pompával,
a budapest-brucki vasutvonal állomása mellett a
gyógyászatnak egy szép és maradó emlé-
ke áll.

Gyönyörű park közepette, mely évente
tavaszi pompájában a legszebb kertekkel ve-
tekszik, emelkedik számos pompás épületek
mellett, egy messziről szembetűnő torony, —
melyben Loser János Rákóczy Ferencz keserü-
vízforrásának szivattyu gépezete van elhelye-
zve, s melynek tulajdonosa sem fáradságot sem
költséget nem kímél, hogy hazai földünk eme
világhírű termékének külsőleg is méltó keretet
adjon. A szellem csodálva merül el a termé-
szeti erők magasatos működésében, — mely e
helyen az emberi szenvedések enyhítésére és
gyógyítására a vegyi alkatrészek áldásos ösz-
szetételét fakasztja a föld méhéből. Száz meg
száz kéz mozog itt serényen, hogy naponta
ezer meg ezer palackot töltsenek meg Loser
János forrásából a gyógyerejű Rákóczy Ferencz
keserüvízzel. — Ezek csakhamar utra kelnek
nemcsak szűkebb hazánk minden tája felé, —
hanem a távolabb világrészekbe is. Az orvosi
tudomány legkiválóbb tekintelyei ezt itélték
legjobbnek az összes hasonló ásványvizek kö-
zött és felülmulthatatlan sikerrel alkalmazták
megrögzött székrekedéseknél, vérpangásoknál
máj- és léptululásoknál, a gyomor és a belek
idült hurutjánál, idült vérkeringési zavarok-
nál és légzési nehézségeknél: a szív elzsiroso-
dásánál, valamint szírgyűlemleknél általában
aranyeres bantalmaknál; idült kúteknél és
kisebb mérvű görvélyes bajokban; a női nemi
szervek betegségeiben: huygkygyűlemleseknel:
sárgaságnál, közsvényeknél, a mikor a kiválasztá-
si és elköltöztetési tevékenység s ezzel az
anyagcsereit kell gyorsítani. Az emberek száz-
ezrei, kik az előtt évekig szenvedtek elsorolt
bajokban, Loser János keserüvíz forrásának
köszönik egészségük teljes helyreállítását. Éltvagy
hiány, szédülés, vértolulás s. t. efféle eseteiben
elegendő raggel egy poháryit inni, és néhány
óra múlva minden bajok megszűnnek.

A valódi Rákóczy Ferencz keserüvíz min-
den más e nemű víz fölött azon előnnyel bír,
hogy bevétele nem kellemetlen és még érze-
keny természetek is könnyen elviselik, mivel
hatása is minden kellemetlenség és hábori-
tások nélkül következik be.

Loser János Rákóczy Ferencz keserü-
vízforrását tehát méltán nevezhetjük hazai
kincsnek és mindenkinek ajánljuk, hogy adan-
dó alkalommal annak gyógyerejét kipróbálja.
— De hogy biztos legyen a sikerről, és káros
következmenyeket elkerüljön, vigyázzon arra,
hogy az üveg czimkjén rajta legyen a forrás
tulajdonosának neve és aláírása: Loser János,
Budapest. 1—1 (92).

Hölgy-válasz.
Rendesen úgy hívják »Damenwahl«.
Régóta nines már divatban. A szarnok
férfiak még ezt a jogot is elvették a nőktől.
Tánczólanak akkor, mikor ő k akarják.
Néha néha egy egy humánusabb felfogásu
bál rendező bizottsága ugyan merészen szem-
beszáll a modern nézettel, s a tánczrendbe
szünet után, mikor a kedélyek tudvalevőleg
már élénkebbek, felveszi a »Damenwahl« t.
Valóban ilyenkor látja csak az ember,
mily helytelenül eszelekesznek azok, akik a
hölgyválaszt ki akarják küszöbölni.
A kép megváltozik.
A fekete sereg várakozó állaspontra he-
lyezkedik. A hölgyek pedig, a kiket egymás karjából
ragadtak tánczra a férfiak, sorra keresik fel a
férfiakat s megtánczoltatják őket.
Fáradatlanságuk követendő példa lehet-
ne a hamar kimerülő tánczosoknak.
Szédületes gyorsasággal repülnek tova és
nem pihennek addig, míg mindenkit, aki velük
tánczolt fel nem kérnek.
Keménybe írható esemény számba megy,
ha ilyenkor valaki kosarat kap.
Igenis, ne tessenek csodálkozni. Akadnak
olyan barbár lelkűtű férfiak — magam is jól
ismerem néhányat, — akik a hozzá siető hölgy
kecses meghajlására, hívó mosolyára udvarias,
de tagadó választ adnak. »Köszönöm, nem
tánczolok«, — így szól a válasz és a hölgy a
kapott kosárral, elpirulva távozik. Sőt az is
megesik, hogy a kapósabb tánczosok, — a hől-
gyek példájára — azt mondják a hívó szóra:
»Nagysád csak a negyedik lesz. Addig elvagyok
foglalva.«

A diszkrétbav galléro, a kik nem tán-
czolnak, ilyenkor félre állanak az utóból, ne-
gogy szemet surranjanak és az előteremből le-
sik, mint keresik őket lelkiismeretes tánczosnők.

Rossz nyelvek mondják, hogy a hölgyvá-
lasztásnak legjobban azok örvendenek, akik
azt a bizonyos zöldséget árulják a bálban és a
kik csodálatos éleslátással a legelrejtettebb
buffet sarokból is kikeresik azt, aki elég ügyet-
len volt őket egész estén észre nem venni. Jaj
nekik! Csak azért is tánczólniok kell!

Ne itélje hát el senki a »Damenwahl« t.
A nő emánczipáció régóta fujdogáló szellője-
nek lebbenése az. Lehet, hogy száz év múlva

már minden tánczra a nők fogják felkérni a
tánczosokat s ekkor a férfiak fognak ülni.
Milyen jó, hogy én akkor már rég elham-
vadtv por leszek s nem fogom megérni azt, hogy
ülve hagyjanak . . . T—cz.

Gyilkosság bosszúból.
(Saját tudósítónktól.)

A hideg, az éhség, s a lelki-furdalások
végre is erőt vettek a gyilkos Szabó Józsefen,
ki, majdnem másfél napi tekerés után, végre
tegnap este 6 óra tájban jelentkezett a város-
házán a kulcsárnál, ki rögtön zár alá is helyezte
a jó madarat.
Hajdu Gyula, az I. ker. képzett alkaptánya
kit a színházból hittak le a gyilkoshoz, rögtön
vallatára is vette azt. A gyilkos vallomása, ha
ugyan hitelt lehet adni e romlott ember szava-
inak, még szövevényesebbé, rejtélyesebbé teszi a
borzalmas bűnügyet.

A gyilkos ugyanis vallomásában azt
mondja, hogy ő a tett elkövetésére, mintegy
provokálva volt, mert Kiss János és fia őt több-
ször megverték, sőt még a tett elkövetése előtt
való nap is Kiss a Meszena-utczában őt a sárba
taosta. Sőt még a gyilkosság reggelén is börtöl,
és megveréssel fenyegették volna őt Kissék.
Ekkor használta ő a fegyvert, melyből, mint
vallja — egyet először a levegőbe lött, s csak
aztán, mivel látta, hogy Kissék ettől nem ijed-
tek volna meg, lött Kissre még kétszer, mind-
két golyója talált.

A perpatvar, mely a későbbi gyilkosságra
vezetett, vallomása szerint, abból a becsület-
sértési pörből keletkezett, mely még mai nap
is folyamatban van a kir. járásbírósg előtt, s
melynek megindítására az adott okot, hogy ő,
ki a Kiss lányával szerelmi viszonyban volt,
s kitől neki gyermeke is született, avval vá-
dolta a leányt, hogy az gyermekét ki tette, el-
dobta. Ezért aztán a Kiss család mindig ellen-
séges indulattal volt irányában, s folyton sérte-
gették, mit ő szintén nem hallgatót el. Mind-
ezt kideríteni természetesen a bírói vizsgálat
van hivata.

Tagadásban van a gyilkos továbbá abban
is, hogy ő a rendőrközebe realölvődözött volna. Mivel
ő hélfőn este 7 óra tájban nem hogy a város
alatt, de magában a városban sem volt, de kü-
lönben is revolverét, mindjárt a tett elkövetése
után, a pétérfiai temetőben eldobta, és előbb
az Apafája, majd Sámson felé menekült, hol is
a szőlőskertekben lakó nagynénjéhez Pál Já-
nosnéhoz szállott, ennél lett volna egész az
ideig, azaz tegnap estig, míg a rendőrségnél
jelentkezett. A gaz ficzkót, kinél már, legalább,
mint kinézése mutatja, számosabb becsületesebb
embert akasztottak fel, csakugyan sámsoni
illetőségű nagynénje Pál Jánosné kísérte hazáig
hol, mivel rendőr nem volt ott, egész nyu-
godtan öltözökhethetett át. A rendőrséghez aztán
19 éves leány testvere kísérte fel.

A ficzkó, azt mondta, hogy azért jelent-
kezett, mivel felt a csendőrségtől, kik az ilyen
gazokkal, ha kézrekerítették őket, igen szí-
goruan szoktak elbánni.
A gyilkos az elmúlt éjszakát már a bört-
tőben töltötte, igen nyugodtan aludt, bár a
lefekvés előtt annyira izgatott volt, — hogy
gyakran rázgórosók vették elő. Meglehetősj ó-
szinben van, s csepet sem látszanak meg a
czinikus emberen a lelki-furdalás okozta gon-
dok. —

A cifra kanászos szűrös ficzkót, ma dél-
előtt kísérték a kir. ügyészséghez.
A ficzkónak azon vallomása, hogy a re-
volvert a pétérfiai temetőbe dobta volna el,
alaptalannak bizonyult, mert azt, bár a gyil-
kos ficzkó kalauzolta is a kiküldött rendőr
tisztviselőket, sem az általa megjelölt helyen
sem máshol nem találták meg. Különben még
14 db. töltést találtak a zsebeiben.
A dr. Sárváry Gyula és dr. Balkányi Ede
rendőrorvos által tegnap délután megjelölt hi-
vatalos bonczolás kimutatásaszerint, két golyó ha-
lott a meggyilkolt testbe. Az egyik golyó keresztül
furta a szív fötéretre, a jobb és bal tüdő szár-
nyat s a bal lapoczká forgó esontjában állott
meg, a másik pedig a balkarba furódott bele.
A bonczolás d. u. 3 óratól este 6 óra utánig
tartott, a meggyilkoltat ma temették el.

A jól dresszirozott hajdu!
— Vagy ez is csak nálunk történhetik meg. —
Este 6 óra. Felgyújtott gázvilág. A város-
ház kapuja még csak félig van kinyitva. A nyi-
tított kapun át, ha ugyan akad olyan kíváncsi,
a ki bekukkanna, ott láthatja a kunkorgós ba-
juszu, peckes, zörgős sarkantyus, sárga-kék
zsinóros dolmányu Lajos, Mihály, János, vagy
ki tudná, hogy milyen nevű hajdut sétálni.
Még pedig büszkén, ratarti és gangos menés-
sel fel s alá járkalni, a városház hivatalos öre
ez! A ki mig illemtudóan tiszteleg, öszzeüti sar-
kantyuját, s felemeli kardját a levegőbe, a hiva-
talo emberek közeledtére, addig lenézőleg mordul
reá, a csak keveset is »politzei widrig« arczu
emberekre. Tehát tegnap este is ott állt disz-
gálaban a nemes és nemzetes város tekintetes
hajduja, mikor a kapun egy szende leányzó
kiseretében bejön egy pasztor-szűrös, vézna
testű, ezábrb képű paraszt legényke.
— Mit akarsz öcsém! — mordul rá a
ficzkóra a tekintetes hajdu ur.
— Én Szabó József, a nyalka, a
gyilkos volnék én, s a kulcsár urhoz jöt-
tem volna, hogy tartóztasson le en-
gem! . . .

— Enyje te ilyen, te olyan gaz ficzkója,
köhint reá a hajdu, hát nem tudod, hogy már
elmúlt 6 óra, s vége a hivatalos
óráknak?! Gyere majd holnap reggel,
mikor hivatalos óra lesz és akkor majd letartóz-
tat a kulcsár.

A vaczorképu gyilkos már nagy busan
elakar távozni, mikor szerencsésjére jön a kul-
csár, a virgonez Kolozsváry, ki aztán a hiva-
talo órákhoz nagyon is alkalmazkodó Lajos,
Mihály, vagy talán János nevű hajdu czimbo-
rája ellenzése daczára is — csakugyan
letartóztatja a gyilkos Szabó Józ-
zsefet, ki így végre valahára, a hivatalos
közégek ellenzése daczára is, elfogat-
tathatta magát!
Paulus.

Egy nevezetes török rendelet
a XVII-ik századból.

A XVII-ik század vége felé járt, midőn
a török udvarnak ősi fényköre fokontint hal-
ványodott.

II-ik Mustafa szultán hadjáratai annyira
szerencsétlenek valának, miszerint sokan hinni
kezdének már azon hagyományos igék erejé-
ben, hogy a szultán ki fog szorítottani európai
birtokaiból.

A tartományok évről-évre kevesbültek.
Bosznia, Bolgárország Bessarabia egészen ide-
gen hatalom alá kerültek. A legvittebb sere-
gek is semmivé lettek. Csak Zenta alatt 25,000
török lelte halálát, köztük a nagyvezir, több
aga és basa maradt a harcstéren. E közben az
orosz-török háboru is pusztította a szultánok
birodalmát. Csapás után csapást szenvedett a
hires birodalom.

II-ik Mustafa könnyezett a nagy szeren-
csétlenség miatt s hogy a rája megharagudott
Istennel kibékülhessen, minden hónapban kü-
lönléve imádságos böjti napokat és egy általá-
nos búcsut rendelt Mekkába, mely szerint min-
dennap 20 török mértföldet kellett elmenni.
Ezen ünnepélyes szertartás a következő mó-
don és renddel parancsoltatott a közönségre:

1. Egy holtak esontjával, törött kardda-
rabokkal, nyilakkal, összeszakgatott nyiltokok-
kal és más ehez hasonló eszközökkel megtöl-
tött láda vitessék elöl, melyet 6000 meztelen
labu, zsákokba öltözött, nyakaikon és derekai-
kon kötelet viselő ember kísérjen.
2. Panaszszal, jajgatással, ordítással fog
menni 3000 vérral és hamuval befecskendezett
török, kik menetközben minden ruhájokat szét
fogják szakgatni.
3. Ezeket 6000-en követik, kik félig me-
zítelenített vállalkat és melleiket tövisvesszők-
kel annyira fogják verdeni, hogy vérik bu-
gyogjon és e folyó vérből egy csöppet se lesz
szabad letörölni.
4. Ezen búcsú-menet közepén 3000 spahi
csupaszz fejjel és lecsüngő bajuszokkal fogja
vinni Mohamed nagy proféta szekrényét s ezek
közt 300 basa lesz, kiknek szigorú parancsuk
van, mindazokat, kik a nagy proféta szekré-
nyére tekintenek, rögtön levágni s a kutyák-
nak vetni eledélül.
5. Minden mértföld távolásra vágattassék
le egy zsidó és egy keresztény, s hogy ezek
minél kínosabban haljanak meg, véreikben az
ut mellett hagyattassanak.
6. A tartományokból 30 basa fog megje-
lenni, kik minden ékességeik helyett egyszerű,
előbb zsidó, aztán szarban vérbe mártott fekete
vászonból készült turbanokban lesznek, s egyik
kezők hátra kötve, abban kard helyett teve
farkat tartanak, mely a földre nyulik le hosz-
szasan.
7. Ezeket követendő 3000 janicsár, kik
fegyver helyett botjaikat a földön fogják húzni
és kialtozzák: »Isten! mutasd irántunk könyö-
rületességedet!«
8. Egy áspér nemű pénzzel megtöltött
láda fog vitetni s belőle a pénz időről-időre a
földre fog szórattni, — azonban nyársrahuzás
büntetés terhe alatt a búcsú bevégződése előtt
nem lesz szabad csak egy darabot is felvenni.
9. A nép egyeteme fogja a búcsút be-
zární, közben-közben lesz száz-száz s a n o n i
(remete), kik késsel hasogatvány melleiket, or-
czáikat és szemhéjaikat, szünet nélkül kialto-
zandják: »Elég, Isten! . . . oh könyörülő
Isten! . . .«

Közgazdaság.
Új burgonyafajták tenyésztése.
A burgonya bármilyen jó fajtából származott
legyen, idővel elfajzik — hasznavehetlenné
legy. Javulni egyetlen egy fajta sem javul,
mert a tovább tenyésztésre használt gumó csak
folytatása a szárnak és nem szerepel ivarszerv-
ként. Az új fajták létrehozását e szerint csak
mag után lehet megkísérteni. A mint tudjuk,
a burgonyaszáron bogycok szoktak teremni, s e
bogyóban sok mag foglal helyt. Ha e magva-
kat elvetjük, különböző természetű kis gumók
fognak utánuk keletkezni, melyeket külön-külön
kell elültetni és kipróbálni. Ha egyik-másik
mag után termelt fajta megfelelő; tovább te-
nyésztjük, ellenkező esetben pedig felhagyunk
vele. Ebből látszik, hogy újfajták létrehozása
nem könnyű feladat; de ha a fajburgonya-
*) Ezen parancs 1697-ben adatott ki s a Buzitai
Szedlmayer Imre és Gedeon György által magyarosi-
tett Koránban is közzé van. E. I.

árakat veszszük, nem mondjuk, hogy nem há-
lás jövedelmi forrás.

Budapesti gabonatözsde. Márcz.
1-én. Buza tavaszra 10.40 pénz 10.42 áru, őszre
9.30 pénz, 9.32 áru. — Tengeri 1892 máj.—
jun. 5.41 pénz, 5.43 áru. Zab tavaszra 5.84
péNZ, 5.86 áru, őszre — pénz, — áru. —
Káposztarepeze aug.—szept. 13.30 pénz, 13.40
áru.

Köbányai sortésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Február 29.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1.
Óreg nehéz (páronként 300—400 kg-ron felüli súlyban)
46.—47.— 2. Óreg közép (páronként 300—400 kg-
súlyban) 45.—46.— 3. Fiatal nehéz (páronként 320
kg-ron felüli súlyban) 49.—49.50 4. Fiatal közép (pá-
ronként 251—320 kg-ron, súlyban) 48.—48.50 5. Fiatal
könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 46.—
47.— 6. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280
kg-ron felüli súlyban) 46.—49.— 7. Közép (páronként
220—280 kg-ron, súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (pá-
ronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 45.50—46.50. III
Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban)
45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 kg-ron, súly-
ban) 44.50—45.50 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig ter-
jedő súlyban) 43.—45.— Sertés létszám: február 28
napján volt készlet 138 664 darab. A hízott sertés
üzletirányzata: változatlan. — Hízottai való
sértés 15.— 17.—, malacz (4—11 hónapos korban)
felhajtott 5182 drb.

**A sárréti takarékpénztár rész-
vénytársaság** B. Újfaluban márczius hó
6-án, a jövő vasárnap tartja évi közgyűlését a
városház nagytermében. A beküldött zárszáma-
dásból közöljük a főbb adatokat: Az üzletév,
daczára a kedvezőtlen viszonyoknak, a múlt
évinél kedvezőbb. A tiszta nyeresemény 12.851
frt 85 kr, melyből a különböző, alapszabály-
szerű %-ok levonásával a részvények után 5

forint = 10,000 forint, jótékonyezélokra pe-
dig 240 forint fordították. A forgalom 1.753,950
frt 82 kr; ebben legnagyobb összeggel szere-
pelnek; visszafizetett váltók 1.292,284 frt 94
kr; viszleszámitolás 239,317 frt. 42 kr; takaré-
betétek 179,658 frt 26 kr. Az egész mérleg bi-
zonyítja, hogy az intézet vezetése jó kezében
van, s áldásosan működik a Sárret közgazda-
sági viszonyainak emelésére.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.
(Szerkesztőség és kiadóhivatal, — hova
mindenfélre közlemény küldendő,
nagy-uj-utca 1702 sz.)

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy
az egész országban oly nagy hírnévnek
örvendő

Brassói posztókból

a közelgő tavaszi időnyre nagy választé-
ku raktárt rendeztünk be s azokat a
valódi tiszta gyapju minőségben **igen
olcsón árúsítjuk el**

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.
(8.) 44.—

A legújabb és legolcsóbb politikai és közgazdasági napilap

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos: **DR. FENYVESSY FERENCZ** orsz. képviselő.

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság“ jeles politikai, köz- és mezőgazdasági, társadalmi és szépirodalmi
cikkekkel kívül állandóan két kitűnő regényt közöl.

A „Magyar Ujság“ kiadóhivatala egész éves és féléves előfizetőinek azt
az állandó kedvezményt nyújtja, hogy a „MAGYAR UJSÁG“ **valamennyi
sorsjegyeire,** melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen
engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak és a Magyar teszámitoló
és Pénzváltóbanknál letétbe helyezettek, játszanak és évenként és csoportonként
65, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonként 3 $\frac{1}{2}$, tehát összesen
7 millió nyereseményre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „MAGYAR UJSÁG“ mindazon esetben, melyben vala-
melyik sorsjegyre kihuzatik, a nyereseményösszeg felét előfizetőinek engedi át, olyformán, hogy
egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, s féléves előfizetőiből 20
sorsolattik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyeresemény fele.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

kiadóhivatala

BUDAPEST, IV. kerület, Gránátos-utca 1. szám.

(91.) 1—4.

MEGHIVÁS az „István“ gőzmalom-társulatnak 1892. márczius 6-án, délelőtt 10 órakor A VÁROSHÁZA NAGY TANÁCSTERMÉBEN tartandó ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1891-ik év II-ik félévi mérleg,
az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
 2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
 3. A mérleg helyben hagyása, a felmentvény megadása, az egész
1891. évi tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék meg-
állapítása.
 4. Az alapszabályok részleges módosítása.
 5. A sorrend szerint két kilépő, továbbá két leköszönt és egy el-
halt igazgatósági tag helyének választás utáni betöltése.
 6. Három felügyelő tag helyének választás utáni betöltése.
- Kelt Debreczen, 1892. február hó 9.

Felhivatnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni s szavazati
jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket — az alapszabály 28-ik cikke
értelmében — márczius hó 4. és 5-én d. e. 10—12 óráig, d. u. 2—4 óráig a társu-
lat czeplé-utcai irodájában átvenni ne terheltessek; hol egyszerűsind a mérleg
és a nyereség- és veszteség-számla február 28-tól kezdve megtekinthető.

(69.) 4—5.

Az igazgatóság.

Máriaczei Gyomorcsseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi
és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájtság,
savanyu felbőgőds, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor
és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól szár-
mazott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsseppek** évek óta kitűnőnek bizo-
nyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magya-
rországi forrástár:

Török Jozsef gyógyszerészre

Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly
csseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van
ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valo-
diságát bizonyítom“.

A **Máriaczei gyomorcsseppek** valódián kaphatók.

Debreczenben: **Mihalovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth
Béla és Balázs Ödön; — Ér-Mihályfalván: Mátray István; Diószegen: Vaday I. gyógy-
522. szerész uraknál.** 43—12.

„DEBRECZEN“ NYOMDA-RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrád-házban.)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, báli- és lakadalmi meghívókat
és tánczrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ és a „JOGI HETILAP“ is nyomtatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába
Hirdetések a „Debreczen“ cz. lapban a legjutányosabb árakon eszközöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.